

Koetoiminta ja käytäntö

Liite 18.12.2006 63. vuosikerta Numero 4 Sivu 4

Vihannessadot puntarissa

Marja Kallela, Petri Vanhala ja Hanna Kairikko, MTT

Oikea lajikevalinta takaa laadukkaan ja hyvin säilyvän vihannessadon. Tuoreet lajikevertailun tulokset kertovat avomaankurkun, parsakaalin, keräsalaatin ja porkkanan ominaisuuksista.

MTT:ssä vertailtiin vihannesten lajikekokeissa avomaankurkun, parsakaalin, keräsalaatin ja porkkanan kasvua ja muita ominaisuuksia. Aistinvaraisia arvioita tehtiin parsakaalista, keräsalaatista ja porkkanasta Ruokakeskon laboratorioissa Helsingissä.

Avomaankurkun lajikekokeet olivat Piikkiössä vuosina 2002 - 2006. Kesä 2006 oli lämmin ja niinpä jotkin lajikkeet tuottivat yli 100 000 kg hehtaarisadon. Tämä edellytti kosteuden ja maan ravinnetilan säännöllistä seurantaa sekä tarpeenmukaista tihkukastelua ja kastelulannoitusta. Lämpimänä ja kuivana kesänä kurkkujen veden ja ravinteiden tarve oli nimittäin poikkeuksellisen suuri.

Sadoltaan parhaita kurkkulajikkeita olivat Nunheimin 4023 ja 4025. Keskisatoinen eli yli 90 tonnia hehtaarilta tuottanut RS 2211 oli maultaan hyvä ja aromikas. Suurimmat sadot tuottaneiden lajikkeiden satokausi alkoi verraten aikaisin. RS 2080:lla satokausi alkoi myöhemmin, mutta sen sato oli kuitenkin keskimääräistä suurempi. Vanhoista lajikkeista menestyi parhaiten Opalit. Eniten kauppakelpoista satoa kokonaissadosta tuottivat Bejo 2698 sekä Rijk Zwaanin lajikkeet Majestosa ja Dirigent.

Luumuparsakaali päihitti tavanomaisen

Parsakaalin lajikekokeet toteutettiin vuosina 2004 - 2006 kahdella tilalla. Toinen oli hauholainen luomutila ja toinen sekä luomuna että tavanomaisessa viljelyssä parsakaalia viljelevä hattulalainen tila. Vuonna 2006 koe oli vain Hauhon luomutilalla. Makutesteissä luomutilan parsakaali voitti tavanomaisesti viljellyn parsakaalin kaikkina koevuosina. Selitys tähän voi löytyä esimerkiksi viljelymaan erinomaisesta kunnosta.

Lajikkeista erottuivat edukseen kypsänä ja raakana maistetut Fellow ja Montop. Myöhäisimmistä lajikkeista parhaimpia olivat Ironman, kauan viljelyssä ollut Marathon ja Monaco. Monacon ulkoista laatua heikensi sen varren onttoisuus. Marathon puolestaan kärsi bakteeritaudeista.

Tämän vuoden vihannes on parsakaali. Mallia näyttää luomuparsakaali Tiburon.

Aiemmin on arveltu, että harso huonontaisi parsakaalisadon ulkoista laatua. Näissä kokeissa harso poistettiin vasta kaksi viikkoa ennen sadonkorjuun alkua, eikä sen havaittu heikentävän sadon laatua. Harso on ennen aiheuttanut myös lehtien kasvamista kukinnan sisään. Kuumana kesänä 2006 tätä ongelmaa esiintyi vain pari viikkoa harson alla kasvaneilla kaaleilla. Tämä on hyvä uutinen varsinkin luomuparsakaalin tuholaikehorjunnan kannalta, sillä mahdollisimman pitkään kasvuston päällä oleva kateharso suojelee parsakaalia tuholaisilta ja myös paahtavalta kuumuudelta.

Maukas keräsalaatti talteen ajoissa

Rapean keräsalaatin eli jäävuorisalaatin lajikekokeet tehtiin Piikkiössä vuosina 2004 - 2006. Kunakin vuonna salaattia istutettiin touko-, kesä- ja heinäkuun puolivälissä. Satoa korjattiin kahtena kertana, 3 - 7 päivän välein. Useimmilla lajikkeilla otollinen korjuuaika oli verraten lyhyt. Varhain korjatussa sadossa oli runsaasti pieniä, alle 300 g:n painoisia salaatinkeitä. Myöhemmin kerätyissä salaateissa alkoi olla laatuongelmia: lehdenreunapoltetta, mätää ja harmaahometta.

Varmimpia sadontuottajia olivat keräsalaatilla lajikkeet Ardinat, Dover, Platinat ja Robinson. Kaikki tutkitut lajikkeet saivat hyvät arvosanat aistittavasta laadusta. Parhaalta raadin mielestä maistui Ardinat.

Porkkanan varastokestävyysvaihtelu

Porkkanan varastolajikkeiden kokeet toteutettiin porkkanatiloilla Hämeessä ja Varsinais-Suomessa vuosina 2004 - 2006. Porkkanan sato sekä maku ja muut aistinvaraisesti arvioidut ominaisuudet vaihtelivat näyte-erittäin. Lajikkeissa oli eroja myös kasvupaikan mukaan, eikä niitä siksi voi laittaa yksiselitteiseen paremmuusjärjestykseen. Esimerkiksi Maestro, Soprano ja

Ceres olivat usein satoisimpien lajikkeiden joukossa, mutta joissakin kokeissa ne menestyivät heikommin.

Myös porkkanan varastosäilyvyydessä oli eroja. Hyvin varastossa säilyviä lajikkeita olivat Maestro ja Nelix. Sen sijaan Dordogne oli eräs huonoimmin säilyvistä porkkanalajikkeista. Lajikkeiden Ceres ja Negovia säilyvyys vaihteli kasvupaikasta riippuen niin, että se saattoi samana vuonna olla joko hyvä tai huono. Vuoden 2006 sadon varastokokeet jatkuvat maaliskuuhun 2007.

Lisätietoja: marja.kallela@mtt.fi
puh. (02) 477 2235